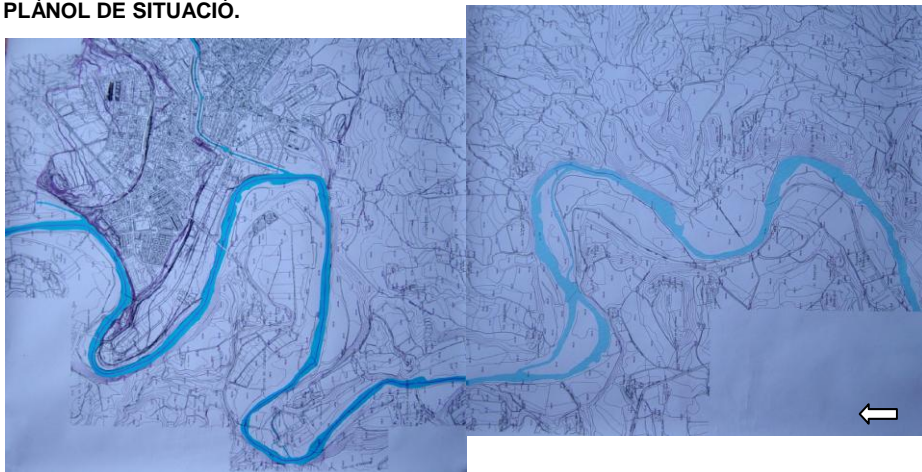

RP

DENOMINACIÓ :	Ribera del riu Ter
Altres denominacions:	Bosc de ribera
SITUACIÓ :	Delimita tota la franja est del terme municipal. Des de la font de Puigroví fins a Espadamala passant per la Coromina i l'illa de les Gambires
DATA DE CONSTRUCCIÓ :	
AUTOR :	
PROMOTOR :	
TIPOLOGIA :	Espai natural de ribera
CONTEXT :	Travessa tot el terme de nord a sud, marcant el límit est d'aquest i el terme d'Orís i de Masies i Sant Hipòlit de Voltregà, al llarg dels seus meandres. Transcurs resseguit per la carretera de Barcelona a Puigcerdà C-17.
RÈGIM URBANÍSTIC :	
Planejament Vigent:	Revisió del Pla General d'Ordenació Urbana de Torelló. Desembre 1999.
Classificació:	Sòl no Urbanitzable
Qualificació:	
RÈGIM JURÍDIC :	
Titularitat:	
Condicions / servituds:	
PLÀNOL DE SITUACIÓ.	

RP

DESCRIPCIÓ :

La plana de Vic és una conca d'erosió d'uns 30 km de llargada per uns 10 km d'amplada que forma part de la Depressió Central Catalana i que ha estat excavada essencialment pel Ter i pels seus afluents (Ges, Gurri i Sorreig) i pel Congost en el seu extrem meridional. Així, la plana i l'erosió continuada pel pas del riu ha perfilat el sòl del terme Torelló, donant lloc a la forma sinuosa del transcurs del riu Ter amb continus meandres que donen lloc a terres baixes o penínsules inundables que s'alternen amb espadats excavats a la roca en forma còncava de més o menys altura. És, doncs, un diàleg viu entre el poder que té la roca per obstaculitzar el pas de l'aigua i reconduir-lo i la força del riu per erosionar els turons i variar el seu propi traçat.

Pel que fa a la vegetació, el municipi de Torelló pertany a l'àmbit de les característiques climàtiques de la plana de Vic, que tot i no ser alta muntanya, a causa del fenomen de la inversió entra dins el domini eurosiberià montà. Els boscos de ribera d'aquest clima estan poblats per vernedes i algunes salzedes (ja més desdibuixades pel fred). En les vernedes es troba, en l'estrat arbòri més alt (10-15 m), verns i freixes de fulla gran, en l'estrat arbustiu, saücs, avellaners, sanguinyols, i en l'estrat herbòri hi ha fenàs boscà, herba de sant Robert, de sant Benet, maduixeres, viola boscana etc., i es pot arribar a estendre recobrint amples bandes si el nivell de la capa freàtica ho permet. Aquesta situació humida, però, també aporta unes condicions agrícoles excel·lents i per això els camps han substituït, en la major part, aquests extensos boscos de ribera.

Com a recurs, el Ter aporta una configuració ideal per al desenvolupament de la indústria al llarg del seu traçat. Així s'hi pot anar trobant fàbriques, majoritàriament de filatura, i molins que aprofiten l'aigua mitjançant rescloses i canals. Es succeeixen la fàbrica Matabosch o Casarramona, can Bassas, cal Feyner, can Tarrés i la colònia de la Coromina, a part de les corresponents a Orís, Masies i Sant Hipòlit de Voltregà.

El traçat del Ter pel terme de Torelló s'inicia pel nord i entra ja gairebé directament en ple nucli urbà, seguint el traçat de la carretera BV 5226 i girant en direcció est en topant amb el puig de Puig-robí, passa per la Cuaranya (lleugera elevació), propera a la colònia del Pelut (terme d'Orís) i inicia així el meandre del Matabosch. En la zona de la Cuaranya el bosc de ribera és força frondós, amb esplèndids verns i flora abundant, el Matabosch, en canvi són terres baixes i amb part inundable en que abunda més la pollancreda, quan aquesta no ha desaparegut per la indústria.

El recorregut continua rodejant les hortes de Conanglell, a la riba dreta, i la Bardissa propera a can Bassas, corresponent al nucli urbà, ambdós llocs poblats de pollancredes per a l'explotació forestal. No és fins passat el punt de l'aiguabarreig que tornem a trobar bosc autòcton al deixar l'àmbit urbà.

La Coromina és una península inundable de vegetació abundant i variada que representa el punt extrem ponent del terme. Hi pren molta importància la colònia tèxtil del mateix nom. A partir d'aquí el riu transcorre cap al sud, entrant ja en ple àmbit rural, on el bosc autòcton de ribera és força frondós.

RP

El nou punt d'inflexió dels meandres és el de les Gambires, finca de terrenys elevats, una part dels quals són usats com a pedrera. Fins arribar a la Riera, en sentit est, el riu es dispersa en una amplitud del seu llit considerable que fins provoca l'aparició d'una illa. En aquest tram desemboca les seves aigües el torrent de la Clota. El riu gira de nou cap el sud i l'acompanya per la riba esquerra el cingle de la masia ruïnosa del Masnou, de terres de margues blavoses eocèniques, el qual resta entre el Ter i el torrent del Masnou, que desemboca en aquest punt.

A continuació es corba per formar el meandre d'Espadamala, que convergeix amb la serralada que va de nord-sud, composta pel serrat d'Espadamala, serrat Roda i finalment, el punt més alt, Puig Guardial, que marca la fi del terme de Torelló i l'inici del de Manlleu.

EVOLUCIÓ D'USOS:**Original:**

Bosc de ribera eurosiberià

Actual:

Explotació forestal de les pollancredes. Recuperació del bosc de ribera. Camí vora Ter.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

Bo. Actualment el nivell de qualitat de l'aigua del Ter ha millorat a causa de la davallada de l'activitat industrial lligada al riu i de l'ús de filtres i depuradores. Això ha fet que també el bosc de ribera estigui en un bon estat de salut.

VALORACIÓ:

Tram del transcurs del riu Ter que és un bon exemple del bosc de ribera específic de la plana de Vic. A part de la vegetació autòctona també hi conviuen altres espècies que, en menor part, enriqueixen el conjunt.

DADES HISTÒRIQUES:

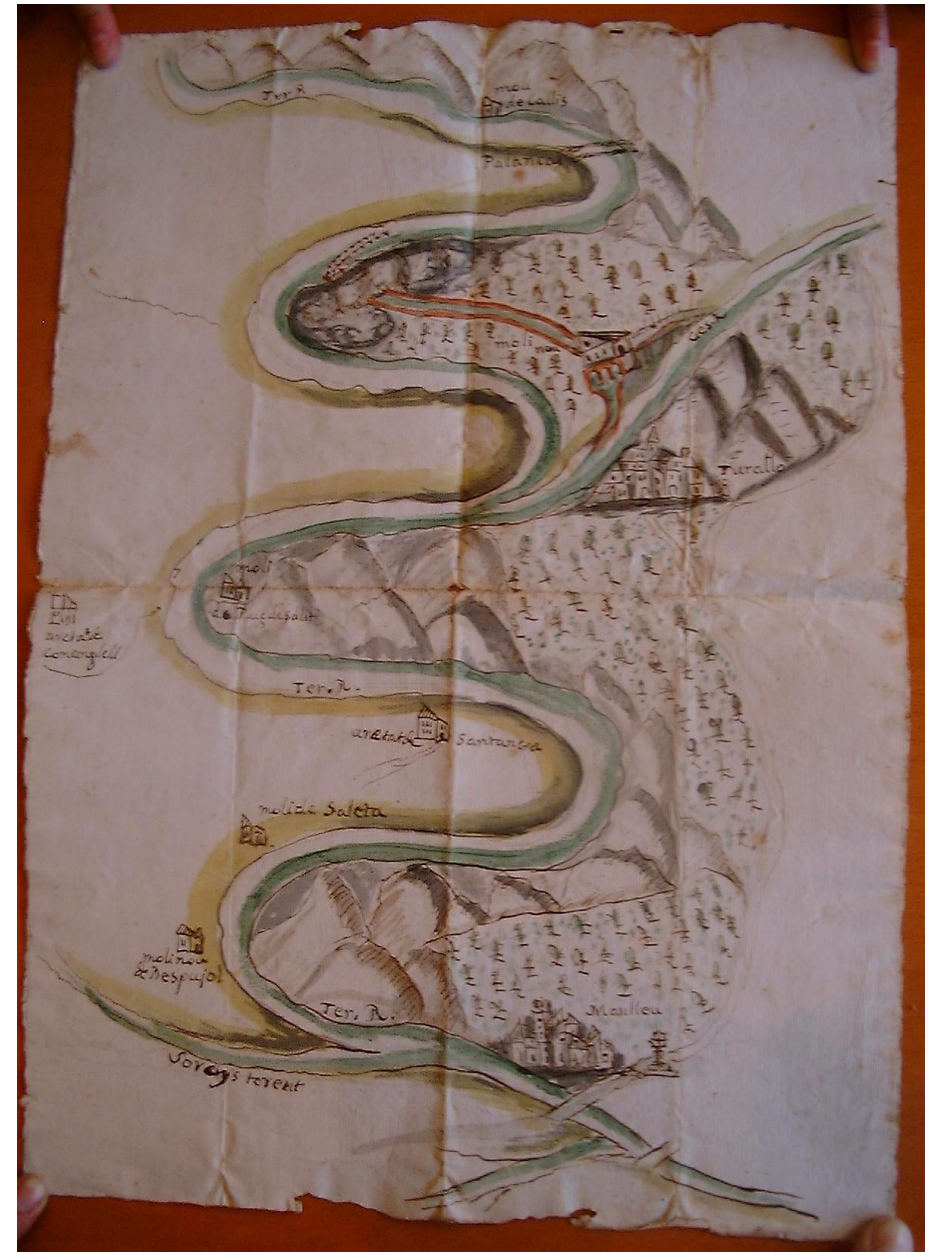
La vegetació de Torelló és pròpia d'un clima submediterrani, paisatges intermedis entre les comunitats vegetals mediterrànies i les centreeuropees.

A les vores del Ter apareix el domini de la verneda, acompanyada de claps de salzeda amb sarga. Les comunitats herbàcies que l'acompanyen són els canyissars, els bogars i les jonqueres.

L'associació és la tipologia bàsica per estudiar la vegetació d'un indret. Al bosc de ribera del Ter hi podem trobar la Verneda amb consolda, *Lamnio-Alnetum glutinodae*, força empobrida i degradada per l'acció humana. També hi podem trobar la Salzeda amb sarga, *Saponario-Salicetum purpureae*, situada a les zones de revinguda del riu, per davant de la verneda.

Les bardisses també ocupen bona part de la vegetació de ribera. Creix als sòls argilosos i humits del fons de les valls. Són formacions vegetals espesses i impenetrables amb arbusts i lianes. L'arbust dominant és l'esbarzer. La seva presència és fruit de la degradació de la verneda i de la salzeda.

La intervenció antròpica també ha substituït les vernedes i salzedes per pollancredes, arbre de creixement ràpid i fàcil explotació.

RP

BIBLIOGRAFIA:

- Gràfica:**
- AJUNTAMENT DE TORELLÓ, *Revisió del Pla General d'Ordenació Urbana*. Estructura i Usos del Sòl Urbà i Urbanitzable, E. 1:4.000. Torelló 1999.
- Escrita:**
- FOLCH I GUILLÈN, RAMON, *La vegetació dels països catalans*. Institució catalana d'història natural. Ketres editora. Barcelona 1981.
 - MASCLANS, F., *Guia per a conèixer els arbres*. Centre Excursionista de Catalunya. Editorial Montblanc – CEC. Barcelona 1984.
 - ENCICLOPÈDIA CATALANA, *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*, Osona i Ripollès. Barcelona 1993.
 - VERDAGUER REIG, GERARD, *Museu de la Torneria de la Vall del Ges. Projecte Museològic*. 1998.
 - SOLÀ I MORETA, FORTIÀ, *Història de Torelló*. 2 vol. 1947-1948.

GRAU DE PROTECCIÓ : CAP.

